

POROČILO O IZVAJANJU NADZORA NAD URESNIČEVANJEM STRATEGIJE ŠPORTA V MOM ZA LETO 2023

I. NADZOR NAD URESNIČEVANJEM STRATEGIJE ŠPORTA V MOM

Na Uradu za šport izvajamo nadzor nad uresničevanja strategije športa v MOM za obdobje 2021 -2030 s pomočjo zastavljenih kazalnikov. Ključni kazalniki, ki jih spremljamo s pomočjo razpoložljivih podatkov iz OKS – ZŠZ, vsakoletno izdane publikacije »Pregled športa v RS s strani Zavoda za šport Republike Slovenije Planica«, aplikacije TENDEE, ki nam omogoča analitiko podatkov vsakoletnega JR LPŠ v MOM, so predstavljeni v spodnjih preglednicah in se nanašajo na:

- število športno aktivnih prebivalcev MOM;
- število kategoriziranih športnikov;
- število športnikov v mladinskih in kategoriji mlajših članov;
- število strokovno usposobljenih strokovnih delavcev z ustreznimi kompetencami;
- število novih športnih objektov in površin v urbanem prostoru in v naravi;
- število novih površin (pokritih in v naravi) na prebivalca v m².

1. Kazalniki števila športno aktivnih (registriranih) športnikov za obdobje 2022/2023 v MOM in SLO

TIP / LETO / VIR	2021 spletne strani OKS, 31. 12. 2021			2022 spletne strani OKS, 1. 7. 2022			2023 spletne strani OKS, 22.8.2023		
	MB	SLO	% - DELEŽ MB	MB	SLO	% - DELEŽ MB	MB	SLO	% - DELEŽ MB
REGISTRIRANI ŠPORTNIKI	2.864	51.252	5,58	3.258	56.070	5,81	3.174	57.439	5,52

Vir: Spletna stran OKS - <https://www.olympic.si/evidenca>

Ugotovitve:

Iz pridobljenih podatkov je razvidno, da se je **število registriranih športnikov** v prvi polovici leta **2023** na nivoju **celotne Slovenije povečalo** in sicer iz 56.070 na 57.439, medtem, ko se je **delež registriranih športnikov v MOM znižal** v primerjavi z letom 2022, in sicer **iz 5,81% na 5,52%**, kar nominalno predstavlja **84 športnikov**.

Na podlagi zbranih informacij s strani **športnih društev (ŠD)** v MOM, se še vedno čutijo posledice pandemije, s čemer se le potrjujejo ugotovitve iz leta 2022, da bo pandemija pustila veliko hujše in dolgoročneje posledice na področju športa kot je sprva kazalo. Zato bo potrebno vložiti veliko napora s strani vseh deležnikov na področju športa v MOM, da s skupnimi močmi ponovno povrnemo interes predvsem pri mladih, da se ponovno športno aktivirajo.

Eden od načinov je bila v letu 2023 zagotovo izvedba OFEM-a v Mariboru, na katerem so nastopali številni mladi športniki in bi jim tovrstni dogodki lahko bili največja motivacija.

Iz navedenih podatkov lahko ugotovimo, da so kazalniki glede števila športno aktivnih (registriranih) športnikov za obdobje 2022/2023 kljub povečanemu številu na nivoju celotne Slovenije, v MOM trenutno negativni.

2. Kazalniki števila vrhunskih in ostalih kategoriziranih športnikov za obdobje 2022/2023 v MOM in SLO

TIP / LETO / VIR	2021			2022			2023		
	Obvestila OKS ŠT. 94, 1.10.2021			Obvestila OKS ŠT. 96, 1.7.2022			Obvestila OKS ŠT. 99, 1.7.2023		
	MB	SLO	% - DELEŽ MB	MB	SLO	% - DELEŽ MB	MB	SLO	% - DELEŽ MB
VRHUNSKI ŠPORTNIKI	25	580	4,31	27	518	5,21	28	567	4,93
OSTALI KATEGORIZIRANI ŠPORTNIKI	500	7.591	6,58	583	8.114	7,18	588	8.024	7,32
Skupaj	525	8.171	6,42	610	8.632	7,06	616	8.591	7,17

Vir: Spletna stran OKS - <https://www.olympic.si/evidenca>

Ugotovitve:

Iz pridobljenih podatkov je razvidno, da se je v revidiranem obdobju **od 1.7. 2022 do 1.7.2023** na podlagi evidence OKS-a, število **vrhunskih športnikov** kamor sodijo športniki s statusom **olimpijske, svetovne in mednarodne kategorizacije, povečalo** tako na nivoju **celotne Slovenije**, in sicer za **49 športnikov**, kot tudi na nivoju **MOM**, in sicer za **1 športnika**.

Kljub povečanemu številu vrhunskih športnikov v navedenem obdobju na nivoju celotne Slovenije, pa se je **delež mariborskih vrhunskih športnikov zmanjšal za 0,28 %**.

Diametralno nasprotno je pri **ostalih kategoriziranih športnikih**, kamor sodijo športniki s statusom **perspektivne in državne kategorizacije**, saj se je njihovo število na nivoju **celotne Slovenije zmanjšalo za 90 športnikov**, medtem, ko se je na nivoju **MOM** število ostalih kategoriziranih športnikov **povečalo za 5 športnikov**.

Kljub zmanjšanemu številu ostalih kategoriziranih športnikov na nivoju celotne Slovenije, se je **delež ostalih kategoriziranih športnikov v MOM povečal za 0,14 %**.

Prav tako je iz **zbira vrhunskih in ostalih kategoriziranih športnikov** razvidno, da se je število **vseh športnikov** v revidiranem obdobju od 1.7.2022 do 1.7.2023 na nivoju **celotne Slovenije zmanjšalo za 41 športnikov**, medtem, ko se je njihovo število na nivoju **MOM povečalo za 6 športnikov** oz. 0,11%.

Iz navedenih podatkov lahko ugotovimo, da so kazalniki glede števila vrhunskih in ostalih kategoriziranih športnikov za obdobje 2022/2023 v MOM pozitivni, medtem, ko se kaže na nivoju celotne Slovenije trenutno negativni trend.

3. Kazalniki števila športnikov v mladinski kategoriji za obdobje 2022/2023 v MOM in SLO

TIP / LETO / VIR	2021 Obvestila OKS ŠT. 94, 1.10.2021			2022 Obvestila OKS ŠT. 96, 1.7.2022			2023 Obvestila OKS ŠT. 99, 1.7.2023		
	MB	SLO	% - DELEŽ MB	MB	SLO	% - DELEŽ MB	MB	SLO	% - DELEŽ MB
MLADINSKI RAZRED	259	4.266	6,07	339	4.849	6,99	295	4.622	6,38

Vir: Spletna stran OKS - <https://www.olympic.si/evidenca>

Ugotovitve:

Iz zbranih podatkov je razvidno, da se je število športnikov, ki imajo po kriterijih OKS-ZŠZ **status mladinskega razreda**, v obdobju **od 1.7.2022 do 1.7.2023** na nivoju **celotne Slovenije zmanjšalo za 227 športnikov**, medtem, ko se je v **MOM zmanjšalo za 44 športnikov**.

Tako je **delež mladih športnikov** v navedenem obdobju v MOM v primerjavi s celotno Slovenijo za **0,61 % manjši**.

Iz navedenih podatkov lahko ugotovimo, da so kazalniki glede športnikov v mladinski kategoriji za obdobje 2022/2023 v MOM in SLO, **negativni**.

4. Kazalniki števila strokovno usposobljenih strokovnih delavcev z ustreznimi kompetencami v MOM za obdobje 2022/2023

Ugotovitve:

Podatki, ki smo jih zajeli iz aplikacije TENDEE in je namenjena izvedbi JR LPŠ v MOM, kažejo da se je v **letu 2022 na JR LPŠ v MOM prijavilo 106 ŠD**, od katerih jih je bilo **uspešnih 89**, kar je predstavljalo **85 % uspešnost** prijav na JR LPŠ. V letu 2022 je v ŠD delovalo **438 usposobljenih strokovnih delavcev**, od katerih je bilo **130 strokovno izobraženih** in **308 strokovno usposobljenih**. Procent **strokovno izobraženih** delavcev, ki so v **letu 2022** delali v ŠD je bil tako **30 %**.

V letu 2023 so se na JR LPŠ v MOM prijavila 103 ŠD, od katerih jih je bilo **uspešnih 95**, kar je predstavljalo **92 % uspešnost** prijav na JR LPŠ. V letu 2023 v ŠD deluje **283 usposobljenih strokovnih delavcev**, od katerih je bilo **89 strokovno izobraženih** in **194 strokovno usposobljenih**. Procent **strokovno izobraženih** delavcev, ki so v **letu 2023** delali v ŠD je bil tako **31,44 %**.

Število **strokovno usposobljenih strokovnih delavcev** je v letu **2023** sicer **nominalno nižje** kot leta **2022**, ker so pogoji JR LPŠ 2023 določali, da športna društva prijavijo v **rubriko strokovno usposobljenih delavcev le vodje dejavnosti**, ki se skladno z **Merili za izbiro izvajalcev tudi vrednotijo**, ne pa tudi **njihovih pomočnikov**, ki se po navedenih merilih **ne vrednotijo**.

Iz navedenih podatkov lahko ugotovimo, da so kazalniki glede števila strokovno usposobljenih strokovnih delavcev z ustreznimi kompetencami v MOM v obdobju 2022/2023, pozitivni, saj se je v ŠD, ki so uspešno kandidirali na JR LPŠ za leto 2023 povečalo število strokovno izobraženih delavcev za **1,44%**.

5. Kazalniki novih športnih objektov in površin v urbanem prostoru in v naravi na dan 1.10.2023 v MOM

Ugotovitve:

Stanje na področju športne infrastrukture in urbanih športnih površin kaže na dan 1.10.2023 bistveno boljšo podobo kot v preteklosti. Z obnovljenimi ali novimi objekti, ki so predvsem posledica izvedbe OFEM-a, se je tudi izboljšala kakovost za vadbo tako registriranih športnikov kot tudi rekreativcev v MOM.

V ta namen so bili dokončani naslednji športni objekti:

- atletska ogrevalna dvorana na stadionu Poljane v izmeri 1.666,00 m²,
- zgrajena trda podlaga za tenis in postavljena montažna dvorana za tenis v Ljudskem vrtu v izmeri 1.920,00 m²,
- košarkarsko igrišče Iva Daneua v Ljudskem vrtu v izmeri 617,00 m²,
- fitnes na prostem v Ljudskem vrtu v izmeri 100,00 m²,
- plezalna stena pri OŠ Leona Štuklja v izmeri 60,00 m²,
- košarkarsko igrišče 3x3 v Pekrah v izmeri 120,00 m²,
- 1. faza obnove kopališča Mariborski otok,
- obnova Dvorane Tabor v izmeri 1.327,00 m² (novozgrajeni prostori) in 1.141,86 m² (obnovljeni obstoječi prostori).

Iz navedenih podatkov lahko ugotovimo, da so kazalniki glede novih športnih objektov in površin v urbanem prostoru in v naravi na dan 1.10.2023 v MOM zelo pozitivni, in sicer predvsem na račun izvedbe OFEM-a, saj je MOM v navedenem obdobju pridobila 6.951,00 m² obnovljenih ali novih športnih površin.

6. Kazalniki novih površin (pokritih in v naravi) na prebivalca v m² na dan 1.10.2023 v MOM

Ugotovitve:

Na dan **1.10.2023** so se **nove športne površine** (pokrite in v naravi) v **MOM povečale skupno za 5.750,00 m²**.

In sicer **pokrite športne površine** (atletska ogrevalna dvorana na stadionu Poljane, novozgrajeni prostori v dvorani Tabor, zgrajena trda podlaga za tenis in postavljena montažna dvorana za tenis v Ljudskem vrtu) za **4.913,00 m²** in **športne površine v naravi** (košarkarsko igrišče 3x3 v Pekrah, fitnes na prostem v Ljudskem vrtu in košarkarsko igrišče Iva Daneua v Ljudskem vrtu) za **837,00 m²**.

Glede na dejstvo, da je po zadnjih podatkih SURS-a MOM na dan 31.7.2021 štela 112.840 prebivalcev, to pomeni, da so se pokrite športne površine na dan 1.10.2023 povečale za 0,04 m²/prebivalca, medtem, ko so se športne površine v naravi povečale za 0,007 m²/prebivalca.

Oba podatka nakazujeta pozitiven trend.

II . ANALIZA URESNIČEVANJA LETNEGA PROGRAMA ŠPORTA V LETIH 2022/2023

Izhodišče za pripravo LPŠ za leto 2023 je tudi izvedba analize LPŠ za leto 2022 po posameznih proračunskih postavkah Urada za šport, ki so razvidne iz spodnje preglednice.

Področje NPŠ / LPŠ	2021		2022		2023	
	<i>Sredstva v EUR</i>	<i>Delež sredstev v proračunu</i>	<i>Sredstva v EUR</i>	<i>Delež sredstev v proračunu</i>	<i>Sredstva v EUR</i>	<i>Delež sredstev v proračunu</i>
Športni programi	2.037.000,00	1,21 %	2.432.760,00	1,28 %	1.986.000,00	1,03 %
Športni objekti in površine za šport v naravi	2.300.000,00*	1,37 %	3.875.000,00*	2,0 %	4.307.042,85*	2,24 %
Razvojne dejavnosti v športu	7.000,00	0,004 %	10.000,00	0,005 %	10.000,00	0,005 %
Organiziranost v športu	70.240,00	0,04 %	71.000,00	0,03 %	75.000,00	0,04 %
Športne prireditve in promocija športa	284.500,00	0,17 %	440.000,00	0,23 %	667.000,00	0,34 %

Vir: Lastni

Opomba:

* Navedena sredstva na postavki »**Športni objekti in površine za šport v naravi**« predstavljajo sredstva, ki jih koncesionar ŠPORT MARIBOR d.o.o. prejme na podlagi sklenjene koncesijske pogodbe in iz LPŠ.

Ugotovitve:

Iz analize **LPŠ za leto 2022** po posameznih proračunskih postavkah je bilo ugotovljeno, da je s strani posameznih ŠD ostalo na postavki »**Športnih programov**« nepočrpanih sredstev v višini 80.125,14 EUR.

Realizacija razdeljenih sredstev **LPŠ v letu 2022** je bila tako **96 %**.

Približno toliko kot znaša **vsota nepočrpanih sredstev in vrednost neizkoriščenih dodeljenih brezplačnih ur vadbe v letu 2022**, je zaradi **likvidnostih težav MOM** tudi znašala neporavnana obveznost MOM na postavki »**Športnih programov**« do posameznih ŠD.

MOM je nastalo obveznost ŠD poravnala v **prvi tretjini leta 2023**.

Posledica je bila, da se je moral **proračun LPŠ za leto 2023** sorazmerno zmanjšati, in sicer največ na postavki »**Športnih programov**«, kar je pomenilo, da je za njihovo izvedbo bilo predvidenih **1.986.000,00 EUR**. **Delež sredstev v proračunu** je v primerjavi z letom 2022 tako, za **0,25 % nižji**.

Proračun LPŠ za leto 2023 brez koncesijskih prejemkov družbe ŠPORT MARIBOR d.o.o. in na podlagi ugodene pritožbe iz leta 2020, je tako znašal **4.465.590,93 EUR**, kar je **več kot leta 2022**, ko je le-ta znašal **4.313.212,00 EUR**. Višji proračun je predvsem posledica **povečanja sredstev** na postavkah »**Športni objekti in površine za šport v naravi**« za **dobrih 430.000,00 EUR** in »**Športne prireditve in promocija športa**« za **dobrih 220.000,00 EUR**. **Delež sredstev v proračunu** je v primerjavi z letom 2022 tako, za **0,24 % višji**.

Povečanje sredstev na postavki »**Športne prireditve in promocija športa**« je bilo predvsem zaradi **izvedbe OFEM-a**.

Iz navedenih števil je razvidno, da MOM sredstev namenjenih športu v letu 2023 kumulativno ni znižala, je pa zaradi neustrezne realizacije prihodkov na MOM, prišlo le do **začasnega sofinanciranja LPŠ za leto 2023**. Zato je MOM bila primorana izdatičasne odločbe za »**Športne programe**« in »**Športne prireditve in promocijo športa**« v višini **60%** dodeljenih sredstev, kar je **znašalo 1.453.906,09 EUR** in za »**Športne objekte in površine za šport v naravi**« v višini **100%**, kar je znašalo **2.431.866,05 EUR**.

Nastalo razliko sredstev v višini 40%, kar znaša **579.818,79 EUR** za »**Športne programe**« in »**Športne prireditve in promocijo športa**«, bo MOM izplačala ŠD na podlagi izdanih končnih odločb v višini 100%. Sredstva za MPŠŠ bodo izplačana v letu 2023, medtem, ko bo izplačilo sredstev za preostale programe (Prostočasni programi in prireditve) v letu 2023 in bo časovno odvisno od realizacije planiranih prihodkov od prodaje premoženja.

ZAKLJUČEK:

Iz vseh predstavljenih podatkov lahko ugotovimo, da kažejo kazalniki glede števila športno aktivnih (registriranih) športnikov in števila športnikov v mladinski kategoriji za obdobje 2022/2023 v MOM, negativni trend, kar je zelo zaskrbljujoče, saj se mladi po pandemiji ne vračajo več nazaj k športnim aktivnostim, s katerimi so se ukvarjali pred njo.

Urad za šport bo z ugotovitvami seznanil lokalno športno zvezo in jim poslal poziv, da skupaj s predstavniki ŠD v MOM, pripravijo dodatne aktivnosti, ki bodo mladostnike ponovno pritegnile in spodbudile k povečani športni aktivnosti.

K sreči se ugotavlja, da vsaj kazalniki glede števila kategoriziranih športnikov, strokovno usposobljenih strokovnih delavcev z ustreznimi kompetencami ter novih športnih objektov in površin v urbanem prostoru in v naravi, kažejo pozitiven trend.

Nepričakovane težave realizacije prihodkov na MOM, so privedle do tega, da je MOM v prvi polovici leta 2023 na podlagi začasnih odločb izplačala 60% programskih sredstev za sofinanciranje LPŠ 2023, preostanek sredstev pa na podlagi končnih odločb, v drugi polovici leta.

V celoti so se izplačala sredstva za »Športne objekte in površine za šport v naravi«, kar pomeni, da se je ŠD omogočila brezplačna vadba v športnih objektih.

Iz navedenega se ugotavlja, da se v primerjavi z letom 2022, ko je MOM dosledno zasledovala zastavljene cilje za uresničevanje Strategije športa v MOM za obdobje 2021-2030, v letu 2023 le-te zasledovala delno.